

Nr 51.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1944 kl. 1 em.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition an-
gående förvärv av Sölvesborg—Olofström—Älmhults
järnväg.*

(4:e avd.)

I propositionen nr 89 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 11 februari 1944, gjort framställning om förvärv av Sölvesborg—Olofström—Älmhults järnväg.

Med skrivelse den 29 januari 1944 har *järnvägsstyrelsen* underställt Kungl. Maj:ts prövning ett vid skrivelsen i avskrift fogat, av styrelsen — under förut-sättning av Kungl. Maj:ts godkännande — med Sölvesborg—Olofström—Elmhults järnvägsaktiebolag ingånget avtal om förvärv av bolagets järnväg m. m.

Riksgäldsfullmäktige hava i utlåtande den 10 februari 1944 tillstyrkt det föreliggande förslaget. *Riksgäldsfullmäktigen K. Magnusson* har i ett särskilt yttrande förklarat, att han icke velat motsätta sig ett tillstyrkande men att han med hänsyn till bolagets ekonomiska ställning ansett, att staten icke bort övertaga betalningsskyldigheten för viss del av bolagets banklån.

Enligt det föreliggande, med Sölvesborg—Olofström—Älmhults järnvägsaktiebolag träffade. avtalet överlåter bolaget med tillträde den 1 juli 1944 till staten bolagets järnväg, omfattande den 71,7 km långa bandelen Sölvesborg—Älmhult med vad därtill hör, ävensom bolagets övriga tillgångar med undantag av ett kontant belopp å 30 000 kronor. Vederlag för egendomen skall enligt avtalet utgå på det sätt, att bolaget befrias från skyldigheten att till statsverket betala oguldna delar av bolagets tvenne statslån för anskaffande av rälsbussar med en sammanlagd kapitalskuld på tillträdesdagen av 67 456 kronor 56 öre, varjämte staten övertager betalningsskyldigheten för dels bolagets lån hos aktiebolaget Svenska handelsbanken, löpande med en uppsägningstid av en månad, intill ett belopp av 650 000 kronor, dels bolagets på tillträdesdagen oguldna utgifter enligt vad i avtalet närmare omförmäles.

Med åberopande härav har *departementschefen* anført bland annat följande.

En av järnvägsstyrelsen på sedvanligt sätt uppgjord normalkalkyl för järnvägen visar ett genomsnittligt årligt driftöverskott av järnvägsrörelsen å 58 000 kronor. Avsättningen till förnyelsefond beräknas uppgå till samma belopp. Enligt kalkylen finnes alltså icke något överskott därutöver till förräntning eller amortering av låneskulder. Då järnvägsstyrelsen likväl förordad, att staten skall övertaga betalningsansvaret intill ett belopp av 650 000 kronor

för bolagets till 775 000 kronor nedamorterade banklån, sammanhänger detta med att bolaget till följd av förbättrade driftresultat under senare år faktiskt kunnat göra avbetalningar å sina skulder, bland annat å banklånet med 425 000 kronor sedan år 1937. Av de kontanta tillgångar, som staten i samband med förvärvet får övertaga från bolaget, beräknas 250 000 kronor kunna disponeras för nedbringande av det skuldbelopp, för vilket staten enligt avtalet skall övertaga betalningsansvaret. Statens betalningsansvar kommer sålunda i verkligheten att begränsas till 400 000 kronor.

Såsom järnvägsstyrelsen framhållit, kommer ett förstatligande av järnvägen att medföra vissa allmänna fördelar. Med hänsyn härtill och till vad styrelsen i övrigt anfört har jag för min del funnit skäligt, att staten i den utsträckning i det föregående angivits övertager bolagets betalningsförpliktelser.

Utskottet.

På grund av järnvägsföretagets ekonomiska ställning med skulder vida överstigande företagets affärsvärde ifrågasättes icke erläggande av någon kontant köpeskilling. Visst vederlag skall dock utgå. Förutom att staten efterger en kapitalskuld å statslån å 67 456 kronor, skall staten sålunda övertaga betalningsansvaret intill ett belopp av 650 000 kronor för ett bolagets till 775 000 kronor nedamorterat banklån.

Ehuru en större eftergift från bankens sida kunde ifrågasättas, har utskottet likväl ej velat motsätta sig statsinlösen av järnvägsföretaget å de i propositionen angivna villkoren. Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att Sölvesborg—Olofström—Älmhults järnväg må på avtalade villkor övertagas av staten och införlivas med statens järnvägar från och med den 1 juli 1944;

b) till *Förvärv av Sölvesborg—Olofström—Älmhults järnväg* för budgetåret 1944/45 under statens affärsverksfonder, statens järnvägar, anvisa ett investeringsanslag av 400 000 kronor.

Stockholm den 14 mars 1944.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 46.
